PRATIK DERS

Preteriti i foljeve të rregullta dhe të parregullta - Das Präteritum

Ders kategorisi: Mësime të gjuhës gjermane

> Do të mësoni preteritin gjerman, mbaresat -te të foljeve të dobëta, ndryshimin e rrënjës te foljet e forta, si dhe pse kjo kohë përdoret kryesisht në gjuhën e shkruar.

Preteriti i foljeve të rregullta dhe të parregullta - Das Präteritum

Përmbledhje e mësimit

Präteritum është koha e shkuar e gjuhës së shkruar: e gjeni në libra, gazeta, tregime dhe raporte. Në bisedë përdoret *Perfekt*, me përjashtim të foljeve *haben*, *sein* dhe modaleve. Foljet ndahen në dy grupe: të dobëta, që marrin **-te**, dhe të forta, që ndryshojnë zanoren e rrënjës.

Çfarë do të mësoni?

- Mbaresat e foljeve të dobëta.
- Ndryshimin e rrënjës te foljet e forta.
- Listën e foljeve të forta më të përdorura.
- Kur zgjidhet Präteritum dhe kur Perfekt.

Foljet e dobëta

Veta	machen	lernen	arbeiten
ich	mach**te**	lern**te**	arbeit**ete**
du	mach**test**	lern**test**	arbeit**etest**
er / sie / es	mach**te**	lern**te**	arbeit**ete**
wir	mach**ten**	lern**ten**	arbeit**eten**
ihr	mach**tet**	lern**tet**	arbeit**etet**
sie / Sie	mach**ten**	lern**ten**	arbeit**eten**

Foljet me rrënjë në *-t* ose *-d* marrin një **-e-** ndihmëse, si në kohën e tashme.

Foljet e forta

Këto folje e ndryshojnë zanoren e rrënjës dhe marrin mbaresa të tjera: veta e parë dhe e tretë njëjës **nuk kanë mbaresë fare**.

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Veta	gehen → ging	sehen → sah	kommen → kam
ich	ging	sah	kam
du	gingst	sahst	kamst
er / sie / es	ging	sah	kam
wir	gingen	sahen	kamen
ihr	gingt	saht	kamt
sie / Sie	gingen	sahen	kamen

Foljet e forta më të përdorura

Paskajorja	Präteritum	Partizip II	Shqip
gehen	ging	gegangen	shkoj
kommen	kam	gekommen	vij
sehen	sah	gesehen	shoh
sprechen	sprach	gesprochen	flas
schreiben	schrieb	geschrieben	shkruaj
fahren	fuhr	gefahren	udhëtoj
essen	aß	gegessen	ha
trinken	trank	getrunken	pi
finden	fand	gefunden	gjej
geben	gab	gegeben	jap
nehmen	nahm	genommen	marr
bleiben	blieb	geblieben	qëndroj
stehen	stand	gestanden	rri në këmbë
tun	tat	getan	bëj

Präteritum apo Perfekt?

Situata	Koha	Shembull
Bisedë e përditshme	Perfekt	*Ich habe einen Film gesehen.*
Tregim, roman, gazetë	Präteritum	*Er sah einen Film.*
haben, sein, modalet	Präteritum edhe në bisedë	*Ich war müde. Ich musste gehen.*

Shembuj me përkthim

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Gjermanisht: Er ging nach Hause und schrieb einen Brief.

Shqip: Ai shkoi në shtëpi dhe shkroi një letër.

Gjermanisht: Wir lernten damals jeden Tag Deutsch.

Shqip: Atëherë mësonim gjermanisht çdo ditë.

Fjalë sinjalizuese

damals (atëherë), *früher* (dikur), *eines Tages* (një ditë), *plötzlich* (papritur), *dann* (pastaj), *im Jahr 1990*.

Gabime të zakonshme të folësve të shqipes

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
ich gingte	**ich ging**	foljet e forta nuk marrin *-te*
er machte shkruar *er machtete*	**er machte**	vetëm rrënjët në *-t/-d* marrin *-e-*
ich sahte	**ich sah**	formë e fortë
er ginge	**er ging**	*ginge* është Konjunktiv II
Präteritum në bisedë të zakonshme	përdorni **Perfekt**	regjistri i gjuhës

Krahasimi me gjuhën shqipe

Shqipja ka të pakryerën dhe të kryerën e thjeshtë, të cilat dallohen nga kuptimi. Gjermanishtja ka vetëm një preterit, por e dallon **sipas regjistrit**: e shkruar kundrejt e folur. Prandaj zgjedhja midis *Präteritum* dhe *Perfekt* nuk është çështje kuptimi, por stili.

Përmbledhje e shkurtër

- Të dobëta: rrënja + *-te*.
- Të forta: ndryshim zanoreje, veta I dhe III pa mbaresë.
- Präteritum = gjuhë e shkruar; Perfekt = bisedë.
- *war, hatte, konnte* përdoren gjithmonë.

Këshilla praktike për ushtrime

1. Mësoni foljet e forta në tri forma: *gehen – ging – gegangen*.
2. Rishkruani një tregim të shkurtër nga Perfekt në Präteritum.
3. Lexoni një lajm gazete dhe nënvizoni çdo formë preteriti.

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.